

Vad vi kan – och inte kan!

**Ett symposium kring framtidens matförsörjning:
Hur långt har vi kommit, vad är möjligt
och vad är önskvärt?**

Gränserna inom olika vetenskapsområden vidgas, ny kunskap adderas och tillämpningarna ges nya möjligheter.

Symposiet om framtidens matförsörjning är inriktat på genetik, växtförädling och jordbrukets utveckling.

Onsdagen den 23 november 2022, kl. 9.00 – 17.00

Palaestra et Odeum, Lunds universitet
Universitetsplatsen, Paradisgatan, Lund

År 2022 firar Kungliga Fysiografiska Sällskapet 250 år och symposiet är en del av jubileumsårets evenemangskalender



Program

- 8.30 – 9.00 Kaffe, registrering
- 9.00 – 9.10 Välkomsthälsning och inledning
Lena Ambjörn, preses i Kungliga
Fysiografiska Sällskapet
- 09.10 – 10.20 Kungliga Vetenskapsakademien: Vad vi vet - Med
kunskap i centrum
- 09.10 – 09.20 Moderator: *Birgitta Henriques Normark*,
preses i KVA
- 09.20 – 09.50 Dan Larhammar: Genetik – Ett drygt sekel med en
pågående vetenskaplig revolution
- 09.50 – 10.20 Åsa Wikforss: Kunskapens tillgänglighet och
förvanskning
- 10.20 – 10.50 Kaffe
- 10.50 – 12.00 Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien: Vad vi kan –
Forskningens tillämpningar
- 10.50 – 11.00 Moderator: *Jan Fryk*, preses i KSLA
- 11.00 – 11.30 Eva Pettersson: Växtförädling – Forskning och
utveckling till jordbrukets tjänst
- 11.30 – 12.00 Dennis Eriksson: En lagstiftning i förändring – Kan den
möta framtidens behov?
- 12.00 – 13.00 Lunch



Presentation av föreläsarna

Lena Ambjörn, professor i arabiska vid Lunds universitet

Forskning kring textkritisk filologi och den medeltida medicinens historia. Sekreterare i Nordic Society for Middle Eastern Studies. Preses för KFS och ledamot i flera humanistiska sällskap.

Birgitta Henriques Normark, professor i klinisk mikrobiologi vid Karolinska Institutet

Forskning inriktad på pneumokocker. Har suttit i Smittskyddsinstitutets ledning. Starkt engagemang för forskningsfrågor. Preses i KVA.

Dan Larhammar, professor molekylär cellbiologi vid Uppsala universitet

Forskar om signalämnen och hormoner i hjärnan med särskild inriktning på farmakologi och evolution. Kritiker av pseudovetenskaper i olika former. Tidigare preses i KVA.

Åsa Wikforss, professor i teoretisk filosofi vid Stockholms universitet

Forskar om kunskapens natur och om språk och tanke. I flera böcker behandlas fakta, vad kunskap är och hur kunskapsresistens kan motverkas. Wikforss är ledamot av KVA och av Svenska Akademien.

Jan Fryk, civiljägmästare och skoglig doktor, tidigare VD för Skogforsk

Preses för KSLA och ledamot i IVA.

Eva Pettersson, Fil. Dr. i växtförädling vid SLU

Tidigare VD för Institutet för Jordbruks- och miljöteknik och Stiftelsen Lantbruksforskning. Sakkunnig i olika referensgrupper för naturresurs-, landskaps-, lantbruksvetenskapsfrågor. VD för KSLA.

Dennis Eriksson, professor i plant functional genomic vid Inland Norway University of Applied Sciences, Hamar

Forskar om policyrelaterade frågor kring utnyttjande av växtbiologi, genetiska resurser och utveckling av nya förädlingsmetoder.



- 13.00 – 14.10** **Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien: Vad vi gör – Möjligheter och begränsningar**
- 13.00 – 13.10** **Moderator:** *Inger Andersson*, tidigare ordförande i avd. för Bioteknik IVA
- 13.10 – 13.40** **Stefan Jansson: Hur skall 2020-talets genetik komma till samhällets nytta?**
- 13.40 – 14.10** **Mariette Andersson: Entreprenörskap och företagande – Viktiga element i växtförädlingens utveckling**
- 14.10 – 14.50** **Kaffe**
- 14.50 – 16.00** **Kungliga Fysiografiska Sällskapet: Vad vi vill – Framtidens utmaningar**
- 14.50 – 15.00** **Moderator:** *Per Alm*, ständig sekreterare i KFS
- 15.00 – 15.30** **Annika Åhnberg: Ordbruk och jordbruk – Jordbrukets betydelse och samhällsroll i går, i dag och i morgon**
- 15.30 – 16.00** **Lisa Sennerby Forsse: Framtidens försörjning – Hur når vi 2030 målen att utrota hunger och rädda planeten?**
- 16.00 – 16.45** **Har vi blivit klokare?**
- Ett panelsamtal mellan de fyra akademierna representerade av *Åsa Wikforss*, *Eva Pettersson*, *Stefan Jansson* och *Annika Åhnberg* under ledning av *Peter Sylwan*
- 16.45 – 17.00** **Avslutning**



Inger Andersson, generaldirektör i Livsmedelsverket 2004 – 2013

Varit teknisk direktör i bl a Arlas koncernledning. Har fokus på hållbarhet, produktions- och beredskapsfrågor. Ordförande i kommittén för nationella livsmedelsforskningsprogrammet. Ledamot av IVA och KSLA.

Stefan Jansson, professor i växters cell- och molekylärbiologi vid Umeå universitet och i Umeå Plant Science Center

Forskar kring fotosyntes, genetik och genomik. Engagerad kring frågor om användning av modern genteknik inom växtförädlingen. Ledamot av IVA och KVA

Mariette Andersson, docent i växtförädling vid SLU

Forskar kring hur man med modern växtbioteknik kan designa växter för produktion av ämnen värdefulla för miljön och vår hälsa med fokus på stärkelse, fett och proteiner. Är VD för SolEdits, ett företag för tillämpning av forskningsresultat i samhällets tjänst.

Per Alm, professor emeritus i patologi vid Lunds universitet

Forskning kring patologiska förändringar, neurotransmission och skador i perifer och centralnervös vävnad. Ständig sekreterare i Kungliga Fysiografiska Sällskapet.

Annika Åhnberg, jordbruksminister 1996 –1998

Har varit vice VD för DeLaval och arbetar för god djuromsorg och ett bärkraftigt svenskt lantbruk. Hedersdoktor vid SLU. Djupt engagerad i frågor kring klimat, miljö och växtförädlingens möjligheter för jordbrukets utveckling. Ledamot av IVA, KSLA och KFS.

Lisa Sennerby Forsse, professor emeritus i lövträdsodling

Rektor för SLU 2006–2015, ordförande i regeringens Vetenskapliga råd för klimatforskning. I styrelserna för Karolinska Institutet och Skogsstyrelsen. Tidigare VD för Formas och tidigare preses för KSLA.

Peter Sylwan, agronom och vetenskapsjournalist med inriktning på ett bärkraftigt och produktivt jordbruk

Har publicerat flera böcker om mat, jordbruk och meningen med livet med specialintresse att tolka komplex kunskap. Ledamot av KSLA.



De globala utmaningarna

Världen står inför nya utmaningar: klimatförändringar, eskalerande miljöproblem, överexploatering, ökande befolkning, degraderade jordar, och växtsjukdomar hotar våra grödor. Detta kan leda till hunger, undernäring, ökad migration och, i värsta fall, krig. En kontinuerlig och god tillgång till näringsrika livsmedel är nyckeln för att utveckla en bättre värld.

Jordbruket måste fortsatt vara kunskapsintensivt och högproduktivt för att klara framtidens prövningar. Genetik och växtförädling är två vetenskapliga grundpelare som jordbruket vilar på. Växtförädlingen är en både progressiv och konservativ verksamhet – gamla metoder används parallellt med de allra senaste. De nya redskap som tillkommer gör inte de gamla överflödiga – alla behövs men med olika syften.

Den moderna växtbiotekniken är en uppsättning nya, kraftfulla verktyg i växtförädlarens verktygslåda, verktyg som bland annat gör att vi kan nå förädlingsmålen snabbare och säkrare. Nya tekniker, rätt använda, ger många nya möjligheter för samhällets och miljöns bästa. Forskning skapar verktyg för att ge oss en bättre värld – samhället väljer om och hur dessa skall användas.

Symposiet om framtidens matförsörjning belyser dagens och morgondagens möjligheter baserat på växtförädling för ett hållbart och bärkraftigt jordbruk.

Symposiet om framtidens matförsörjning genomförs i en samverkan mellan de fyra vetenskapliga akademierna som alla har fokus på stora och livsavgörande framtidsfrågor: Kungliga Vetenskapsakademien (KVA), Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA), Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) och Kungliga Fysiografiska Sällskapet (KFS). Akademierna samverkar inom projektet **Växtnoden** som är en kontaktpunkt och informationskälla om jordbruk och modern växtförädling.

